

A környezetvédelmi termékdíj egy borász szemszögéből

Baranya megye és főként Villány környéke híressé vált kitűnő borairól. Ritka az olyan magyar ember, aki időnként nem hörpint fel egy jó minőségű Merlot-t, vagy Cabernet Sauvignont. Talán a bortermelők hallottak a legkorábban a környezetvédelmi termékdíjról. De nézzük csak az ő szempontjukból, hogy is néz ki a környezetvédelmi termékdíj.

Három esetpéldát kívánok felhozni, amely nagyon is életszerű a bortermelő vidékeken.

1. Példa: Bortermelő vagyok, a bor palackozást saját palackozó helyiségemben végzem. Az általam tervezett matricát (pl. amely Mária Teréziát ábrázolja) magam teszem fel a palackra. A palack csomagolásához elengedhetetlen ezen kívül a dugó (parafa, vagy műanyag) valamint az ún. kapszula (borosüveg zárófedél). A palackozott (kizárólag 0,75 literes) borokat papírdobozokban értékesítem. Évente összesen 50 000 db palackozott bort hozok forgalomba. A palackok egy részét vissz tudom gyűjteni és újratöltöm.
 - A) Az általam bepalackozott bor 40%-át Németországba kiviszem, és egy rokonom révén értékesítem.
 - B) 40%-át belföldön értékesítem cégek és nagykereskedők számára.
 - C) 20%-át egy általam bérelt étteremben értékesítem a vendégek számára. Az étterembe Pécs legjobb nevű nyomdájában készítettem egy prospektust, amelyben rövid leírással ismertetem a fogyasztható borokat.

Mi a teendőm ilyen esetben környezetvédelmi termékdíj vonatkozásában?

A borászati tevékenység révén már rendelkezem VPID számmal, ezért azt már nem kell megigényelnem. Azonban a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.-től meg kell kérnem az ún. GLN-számot. Az ABeV keretprogramot le kell töltenem, majd telepítenem az APEH honlapjáról. Ezt követően a www.vam.gov.hu oldalról telepítenem kell a KT09-es formanyomtatványt. Miután átrágtam magam a jogszabályokon rájövök, hogy ez nem is lesz olyan egyszerű, ezért esténként a www.termekdijinfo.hu oldalt olvasgatva kezd összeállni bennem a kép, hogy mi után is keletkezik bevallási és fizetési kötelezettségem.

Első lépésként el kell küldenem a BJ1-es lapot a területileg illetékes Vám- és Pénzügyőrség Regionális Ellenőrzési Központjához a termékdíj-fizetési kötelezettségem keletkezését követő 15 napon belül. Ezt követően el kell döntenem, hogy milyen időszakonként kell a bevallást benyújtanom. Az adózás rendjéről szóló törvény 1. számú mellékletének B. 1. pontja alapján megállapítom, hogy negyedévente kell a bevallást megtennem, a negyedévet követő hónap 20. napjáig.

Akkor lássuk a bevallás menetét

- A) Az általam igazoltan Németországba kiszállított bor után nem keletkezik kötelezettségem, így a maradék 60%-ról kell bevallást készítenem.

B) Mivel első belföldi forgalomba hozó (gyártó) vagyok, ezért kereskedelmi csomagolás tekintetében terhel a H+E1 díjtétel, amelyet darab alapon kell megfizetnem. Számomra palackonként ez (6+1,8 azaz) 7,8 Ft termékdíjat fog jelenteni. Mivel az üveg palackon kívül felhasználtam más csomagoló (segéd)eszközöket (dugó, kapszula, papír) ezeket is be kell vallanom, de ez már tömeg alapon történik. Az általam felhasznált papír (a Mária Teréziás papír címke, és a karton doboz) után 16 Ft-ot kell fizetnem kilogrammonként. A kapszulák után, és a műanyag dugó után pedig 36 Ft fizetési kötelezettségem keletkezik kilogrammonként. Egyes boraimhoz kizárólag parafa dugót használok. A parafa dugó termékdíja 16 Ft kilogrammonként.

C) A B) pontokban foglaltakon túl, mivel az éttermekben közvetlenül a fogyasztó számára végzem az értékesítést, az ott eladott bor után a kereskedelmi csomagolás E2 díjtételét is meg kell fizetnem Ez palackonként (a 7,8 Ft-on felül) még 3,5 Ft termékdíj fizetést jelent számomra.

Mivel boraimat katalógusban reklámozom (amelyet közvetlenül a nyomdától vásároltam) ezért reklámhordozó papír tekintetében is kötelezettségem keletkezik, mely alapján 26 Ft termékdíjat kell fizetnem kilogrammonként.

Egy gyors számolást követően rájövök, hogy évente ez sokba fog kerülni, hiszen:

- a gyártó tevékenységem következtében 234 000 Ft-ot (50 000 palack x 0,6 x 7,8 Ft)
- a vendéglátói tevékenységem miatt 35 000 Ft (50 000 palack x 0,2 x 3,5 Ft)
- a csomagolás során felhasználtam 600 kg papírt (9 600 Ft), 30 kg műanyag dugót (1 080 Ft), 120 kg műanyag kapszulát (4 320 Ft), 40 kg parafa dugót (de ezt számlán átvállalták tőlem), amely összesen 15 000 Ft környezetvédelmi termékdíjfizetést keletkeztet,
- valamint a 150 kg katalógusom miatt 3900 Ft termékdíjat kell fizetnem.

Mindent összevetve ez 287 000 Ft termékdíjfizetési kötelezettségem keletkezik egy évben.

Mint minden magyar ember, én is spórolni szeretnék egy kicsit (természetesen a jogszabályi előírásokat betartva). Mit tehetek?

Első lehetőségem, hogy szerződést kötök egy koordináló szervezettel, amely a kereskedelmi csomagolás H díjtételére, valamint a tömeg alapú csomagolásokra mentességet ad. Ekkor a befizetendő termékdíjamat csökkentettem 195 000,- Ft-tal. A koordináló szervezetet felé megfelelő licenz díjat kell fizetnem, de így még mindig jobban jövök ki anyagilag.

Még mindig sokallom a befizetendő összeget. Mivel 75 000 db palacknál nem forgalmazok többet ezért igénybe vehetem a csekély összegű (ún. de minimis) támogatást. Ennek feltétele, hogy a támogatás odaítélésének évében, valamint az előző két pénzügyi év során az általam igénybe vett csekély összegű támogatások összege nem haladja meg a 200.000 eurónak megfelelő forintösszeget úgy, hogy a tárgyévben igénybe vett csekély összegű támogatás kevesebb, mint 65 000 eurónak megfelelő forintösszeg, továbbá nyilatkoznom kell arról, hogy nem minősülök nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak. A támogatás igénybevételét jelezni kell a Vám- és Pénzügyőrség felé. Ezért a KT09-es formanyomtatvány bejelentés/kérelem részéből a TNY lapot kitöltöm és postai úton megküldöm az illetékes Regionális Ellenőrzési Központnak. Így nem kell megfizetnem a kereskedelmi csomagolás E1 díjtételét. Ismét spóroltam 54 000 Ft-ot.

Az éttermemben a közvetlen fogyasztónak történő értékesítés következtében keletkező 35 000 Ft termékdíj fizetési kötelezettségemet akkor tudnám megspórolni, ha az üzlethelységem kisebb lenne 50 m² -nél. Az így keletkező E2 díjtétel tekintetében is igénybe tudnám venni a csekély összegű támogatást. Sajnos, az üzlethelységem raktárhelyiséggel együtt 83 m², ezért ki kell találnom valami megoldást. Elkezdtem bújni a jogszabályokat, és felkaptam a fejem a levonás intézményének hallatán. A jogszabályok szerint, ha visszagyűjtöm és újratöltöm a palackjaimat (effektíve ami ki sem kerül az étteremből) akkor levonhatom a befizetendő termékdíj 100 %-át. Ez a mutatvány megint egy csomó papír munkát vont maga után, és rengeteg utána járást. Vagy hússzor fel kellett hívnom a Regionális Ellenőrzési Központot, mire felfogtam, hogy a bevallás mellé levonáskor még az UHB és a VIS lapokat is ki kell tölteni. Igen ám de ezt a VIS lapot nem lehet postán beküldeni, csak elektronikus úton. Az elektronikus út nekem pedig elég kínai. A csudába is! Én a borászathoz értek, meg tudom határozni egy bor kén-dioxid tartalmát, de az elektronikus út...Az nehezen megy. Úgy döntöttem, ha már elkezdtem végig csinálom. Először is az Önkormányzatnál regisztráltatni kellett magam az ügyfélkapun. Erre ráment úgy két napom. Aztán el kellett intéznom az EÜC regisztrációt az illetékes Regionális Ellenőrzési Központban. Az egyetlen élményem itt egy helyes finánc hölgy volt. De végül is sikerrel jártam. Egyik délután elégedetten metszegettem a szőlőmet, amikor is felhív az alkalmazottam, hogy a vámosok ellenőrzést tartanak az étteremben. Mivel az ellenőrzéshez szükséges nyomtatványok (beszerzési számlák, KT09-es formanyomtatvány bejelentő és bevallás lapjai, a környezetvédelmi termékdíj átutalását igazoló pénzforgalmi bizonylatok, a csomagolóanyagok- és eszközök beszerzési számlái, borkísérő okmányok stb.) a helyszínen nem álltak rendelkezésre, ezért a jegyzőkönyvben behívtak ügyfélként történő meghallgatás céljából.

3 munkanapon belül meg is jelentem a helyileg illetékes Vám- és Pénzügyőri Hivatalban, és vittem magammal a jegyzőkönyvben meghatározott okmányokat. A meghallgatás során a vámosok aprólékosan áttekintették az utolsó bevallásomat és feltették az ilyenkor szokásos kérdéseket.

Felmerült a kérdés, hogy a csomagolás során felhasznált parafa dugókat miért nem vallottam be. Azonnal megmutattam a gyártó által adott számlát, amelyen a 53/2003 (IV.11) a környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumiabroncs behozatalának feltételeiről szóló Kormány rendelet 14 § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott átvállalásra vonatkozó számlazáradék szöveg került feltüntetésre. Vagyis, hogy „a termékdíj-fizetés átvállalásra került, mivel a hasznosítási díj az Öko-Természetvédelem Kht. hasznosítást koordináló szervezetnek, valamint az ezen felül fennmaradó termékdíj, a bruttó árból 0 Ft megfizetésre került”. Mivel a gyártó a fenti számlazáradékot helyesen tüntette fel a számlán, így mentesültem a parafa dugók bevallása alól, mert azok tekintetében a számlán történő átvállalás miatt nem váltam kötelezetté.

Nagy meglepetésemre elkérték a Szőlőbor Pincekönyvemet, a Borkísérő Okmánytömböt, és az utolsó két elszámolásomat a szőlő- és borászati termékkészletek alakulásáról. Akkor kezdtem megérteni, hogy a végső felhasználónak értékesített mennyiség összehasonlítható a bevallott mennyiséggel. A borkísérő okmányok alapján pedig igazolni tudtam, hogy a palackozott borom mekkora hányada került kiszállításra az országból.

Egy hibát sikerült csak találniuk. A számláimon hibásan tettem eleget a számlazáradékolási kötelezettségemnek. Én a nagykereskedéseknek és cégeknek értékesített borra vonatkozó számlákra csak annyit írtam rá, hogy a környezetvédelmi termékdíj H+E1 díjtétele megfizetésre került. Sajnos ez így nem jó. Kiderült, hogy a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról szóló 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet 14. § (1) bekezdés c) pontjában lévő számlazáradékot kellett volna feltüntetnem az általam kiállított számlákon. Vagyis, hogy „a csomagolás környezetvédelmi termékdíj alól 100 %-ban mentes, a hasznosítási díj megfizetve, továbbá az ezen felül fennmaradó termékdíj, a bruttó árból 0 Ft” szöveget. Azt hiszem az lesz a legegyszerűbb, ha a meghallgatás után készítettek egy bélyegzőt, és a számla kiállításakor rápecsételem a fenti szöveget.

Jó érzéssel töltött el, hogy sikerült a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítenem a környezetvédelmi termékdíjjal kapcsolatos kötelezettségeimet.

Horváth Katalin